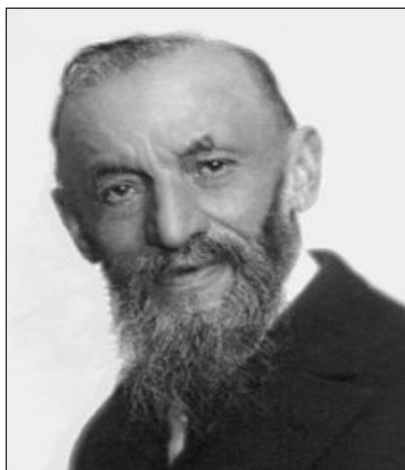

9. Giuseppe Peano kaj Latino sine flexione

9.1. Vivo kaj verko

Giuseppe Peano (1858–1932) naskiĝis en kamparana familio en Piemonto. Lia onklo Giuseppe Cavallo, pastro loĝanta en Torino, ebligis al li transloĝiĝi tien por viziti la klasikan liceon Cavour. Post eminenta matureceksamenado Peano akiris stipendion por studi matematikon en la universitato de Torino. Jam fine de la unua studjaro li ricevis unu el la premioj de la Scienca fakultato. 22 jarojn aĝa li finstudis, iĝis unue asistanto de profesoro Enrico D'Ovidio kaj poste anstataŭanto de profesoro Angelo Genocchi, gvidante liajn seminariojn pri analitiko. Tiam li komencis publikigi matematikajn artikolojn kaj faris siajn unuajn matematikajn inventojn. Kune kun Genocchi li publikigis gravan traktaĵon pri diferenĉala kalkulo. En 1884 li habilitiĝis, ekinstruis kiel libera docento, en 1886 li eklaboris kiel profesoro en la Armea Akademio kaj fine kandidatiĝis por la profesora posteno en la universitato de Torino; en la aĝo de 32 jaroj li ricevis katedron pri infinitezima kalkulo. Unu jaron poste li estis elektita en la Sciencan Akademion de Torino. Peano laboris en sia posteno ĝis la jaro 1931, kiam li transiris al la katedro pri komplementa matematiko, kaj tie li meze de laboro mortis pro korinfarkto en 1932. Li estis membro de pluraj sciencaj organizaĵoj, interalie de la tradiciriĉa itala naturscienca „Accademia Nazionale dei Lincei“ kaj li ricevis ordenon de la itala krono (Commendatore della Corona d' Italia). Li estis mastro de la framasona loĝio „Dante Alighieri“ en Torino. Lian sciencon biografion verkis lia disĉiplo Hubert Kennedy.

Peano estis escepta pedagogo, kapabla enstuziasmigi la studentojn, helpis al ili per personaj konsiloj kaj propagandis demokration en la lernejo. Ekzamenadon li opiniis superfluaĵo, ĉar dum bona instruado oni lernu pro propra intereso kaj ne por ricevi ekzamenajn notojn. Pli gravu, ke la studentoj havu okazon por memstara esplorado. (Tiu ĉi ideoj, similaj al la posta didaktika skolo de Maria Montessori (1870–1952), tiam ankoraŭ aspektis kiel strangaĵo.) Liaj studentoj kaj konatuloj priskribas lin kiel homon kun karismo, toleremo kaj respekto al opinioj de aliaj, ĉiam pretan konstrueme diskuti kaj kunlabori.

Figuro 9.1: Giuseppe Peano